

Framtidige anskaffelser til forsvarssektoren (FAF) 2023–2030

Mai 2023

FORSVARSDEPARTEMENTET

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Forsvarsindustriell strategi.....	4
3. Investeringsvirksomheten i forsvarssektoren	5
4. Hovedsatsinger	6
4.1 Hovedsatsinger i perioden 2023–2030	6
4.2 Landdomenet	9
4.3 Det maritime domenet.....	17
4.4 Luftdomenet.....	23
4.5 Cyberdomenet.....	29

1. Innledning

Som en del av den overordnede forsvarsplanleggingen har Forsvarsdepartementet (FD) også ansvar for planleggingen av forsvarssektorens materiell- og eiendom, bygg og anlegg (EBA) investeringer.

Et sentralt element i investeringsplanleggingen er utarbeidelsen av investeringsplanen. Hensikten er å sikre at EBA- og materiellinvesteringene understøtter utviklingen av forsvarssektorens totale struktur slik den er besluttet av Stortinget. Planen skisserer prioriteringer og satsningsområder knyttet til forsvarssektorens EBA- og materiellinvesteringer og ivaretar planleggingen for anskaffelser og utvikling av forsvarssektorens EBA og materiell i et kort (4 år) og mellomlangt (8 år) perspektiv. Med grunnlag i investeringsplanen utgir FD en oversikt over framtidige anskaffelser til forsvarssektoren (FAF) for perioden 2023–2030. Hensikten er å gi industrien tidlig innsikt i fremtidige planlagte investeringer, og med det bidra til å videreutvikle norsk industris evne til å understøtte forsvarssektorens investeringsbehov. FAF 2023–2030 vil samtidig styrke norsk industris muligheter til å delta i internasjonalt anskaffelsessamarbeid, og sørge for at norske bedrifter blir satt best mulig i stand til å levere materiell, EBA og tjenester til forsvarssektoren når dette anses hensiktsmessig.

Forsvarssektorens investeringer er underlagt et beslutnings- og godkjenningsregime som inkluderer regjeringen og Stortinget. FAF 2023–2030 inneholder på utgivelsestidspunktet beskrivelser av prosjekter som foreløpig ikke er godkjente i henhold til godkjenningsregimet. Prosjektene kategoriseres derfor som planlagte prosjekter. For FD er det viktig å understreke at så lenge et prosjekt befinner seg i porteføljen av planlagte prosjekter, vil det alltid være knyttet en viss usikkerhet til om prosjektet vil bli gjennomført. Store endringer og dynamikk i den sikkerhetspolitiske situasjonen er en av faktorene som kan gi behov for endrede prioriteringer. Ved å gjøre brukeren av FAF 2023 – 2030 oppmerksom på denne usikkerheten, tar FD viktige forbehold både med hensyn til hvorvidt det enkelte prosjekt vil bli godkjent og med hensyn til prosjektets endelige innhold og omfang.

Godkjente prosjekter blir ikke særskilt omtalt i FAF, men inngår i de samlede grafiske oversiktene i pkt. 4.

FAF ble utgitt første gang 16. mars 2009. FAF oppdateres som hovedregel årlig, og FAF 2023–2030 bygger videre på forrige utgave. Dokumentet legges ut som et elektronisk dokument på FDs del av nettstedet <http://www.regjeringen.no>, og vil ikke bli publisert i papirformat. Sett i lys av anskaffelsesregelverkens formålsbestemmelser og prinsippene om konkurranse og likebehandling, er det i tillegg utarbeidet en engelsk versjon.

2. Forsvarsindustriell strategi

Den forsvarsindustrielle strategiens mål er å videreføre og styrke en internasjonalt konkurransedyktig norsk forsvarsindustri, med evne til helt eller delvis å utvikle, produsere og understøtte forsvarsmateriell, systemer og tjenester innenfor prioriterte teknologi- og kompetanseområder som er viktige for å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser og Forsvarets behov for materiell og tjenester.

Kompetanse, innovasjon, teknologi, samarbeids- og omstillingsevne, og en kostnads-effektiv produksjon, er alle elementer for å kunne opprettholde en sterk norsk forsvarsindustri som ivaretar sikkerhetsbehovene. Det legges stor vekt på ansvarlighet, integritet og arbeidet mot korrupsjon. I tillegg stilles krav til leverandører innenfor sosial, etisk og grønn handel, i tråd med FNs bærekraftsmål.

Den forsvarsindustrielle strategien legger til rette for en helhetlig tilnærming til livsløpet fra forskning og utvikling til gjennomføring av anskaffelser, der virkemidlene tilpasses de ulike fasene. Åtte teknologiske kompetanseområder angir prioriteringen i det strategiske samarbeidet mellom forsvarssektoren og forsvarsindustrien. Disse er:

1. Kommando-, kontroll-, informasjons-, kommunikasjons- og kampløpssystemer.
2. Systemintegrasjon.
3. Autonome systemer og kunstig intelligens.
4. Missilteknologi.
5. Undervannsteknologi.
6. Ammunisjon, rakettmotorer og militært sprengstoff.
7. Materialteknologi spesielt utviklet og/eller bearbeidet for militære formål.
8. Levetidsstøtte for militære systemer.

I tillegg vil regjeringen følge opp nye, banebrytende teknologier, også i et tett internasjonalt samarbeid.

Innovasjon og utnyttelse av ny teknologi styrkes gjennom å videreutvikle samarbeidet mellom forsvarssektoren, academia, forsvarsindustrien og det øvrige næringslivet.

Forsvarssektoren må utnytte samfunnets samlede ressurser og samarbeide med sivile aktører der disse er teknologiledende. En bevisst og styrt utnyttelse av de mulighetene som ny teknologi kan gi, sammen med det sivile aktører kan tilby, kan være en drivkraft for moderniseringen av Forsvaret.

Det norske forsvaret er et for lite marked for å opprettholde en konkurransedyktig norsk forsvarsindustri. Norsk forsvarsindustri har således utviklet seg til å bli svært eksportrettet og konkurransedyktig i det internasjonale forsvarsmarkedet, gjennom utvikling og produksjon av teknologisk avanserte nisjekapasiteter, hvor av flere i tett samarbeid med forsvarssektoren.

Internasjonalt materiell- og industrisamarbeid skal videreutvikles. Det amerikanske markedet står i en særstilling. Videre vil norsk deltakelse i Det europeiske

forsvarsfondet (EDF) kunne styrke både nasjonal og europeisk forsvarsindustriens evne til å levere teknologi, systemer og kompetanse som Europa trenger.

Et viktig hensyn er å legge til rette for markedsadgang for norsk utviklet forsvarsmateriell. Industrisamarbeidsavtaler vil fortsatt være et viktig virkemiddel for markedsadgang.

Meldingen beskriver nærmere behovet for å videreutvikle og forsterke samarbeidet mellom forsvarssektoren og små og mellomstore bedrifter som har relevant teknologi, kompetanse, tjenester og produkter.

3. Investeringsvirksomheten i forsvarssektoren

Forsvarssektoren består av FD med de underlagte etatene Forsvaret, Forsvarsbygg (FB), Forsvarsmateriell (FMA) og Forsvarets forskningsinstitutt (FFI). Alle godkjenninger av nye investeringstiltak i investeringsplanen for forsvarssektoren besluttet av FD, og underlagte etater utfører investeringsaktiviteter etter oppdrag. Forsvarssektoren følger prosjektmodellen (PRINSIX) som beskriver faser, beslutningspunkter og roller/ansvar. Dette sikrer en enhetlig og helhetlig gjennomføring av investeringene.

Et nytt investeringsbehov kan komme fra alle etatene i forsvarssektoren og fremmes i form av en prosjektidé (PI), eller på bakgrunn av et behov som er identifisert i det strategiske planarbeidet som utføres i FD. Dersom det besluttet å gå videre med behovet kan utfallet være å starte en konseptfase. Ved en godkjent konseptfase iverksettes deretter forprosjektfasen for å ta frem endelig beslutningsunderlag for å fatte en beslutning.

I en KVV skal alternative konsepter vurderes i forhold til reelt behov. Dette vil vanligvis være en vurdering av hvordan ulike kapasitetsbehov kan dekkes på konseptuelt forskjellige måter. Når dette gjøres vurderes ofte også tidligere erfaringer opp mot nye konsepter, videreføring eller helt nye konsepter, gjerne kombinert med hverandre. KVV-en vurderer videre ulike alternative løsninger hvorav en anbefales videre utredet i sentralt styringsdokument (SSD). KVV er betegnelsen på det dokumentet som fremmes som beslutningsgrunnlag ved slutten av konseptfasen. KVV underlegges ekstern kvalitetssikring i samsvar med retningslinjer fra Finansdepartementet.

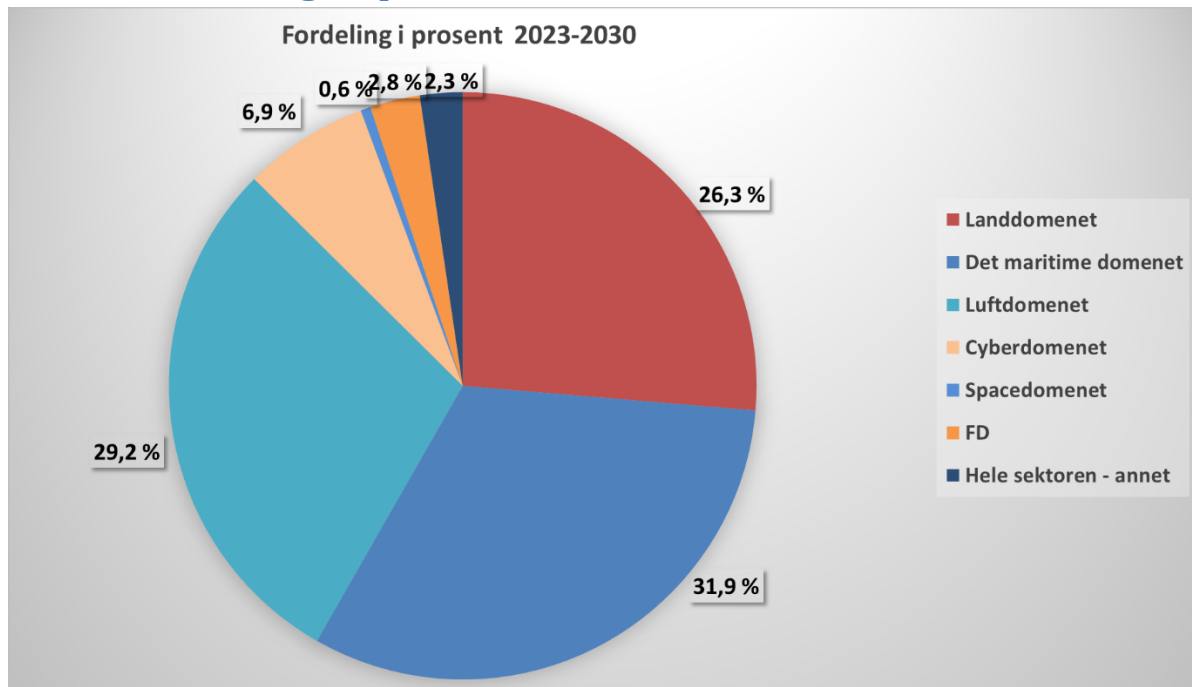
Etter at konseptuelle studier er gjennomført, utarbeides SSD for godkjenning av prosjektet(ene). Beslutningsgrunnlaget skal blant annet beskrive anbefalt fremskaffelsesstrategi (Offentlig Privat Partnerskap, leie/lease, Foreign Military Sales (FMS), bruktkjøp, tradisjonelt kjøp og lignende). Fremskaffelse gjennom NATO Support and Procurement Agency (NSPA) eller NATO Communication and Information Agency (NCIA) skal alltid vurderes som en mulig fremskaffelsesstrategi. Videre skal det redegjøres for valg av innkjøpsmetode, bruk av forskudd, opsjoner, gjenkjøpsforhold og andre kontraktsforhold. Det er anskaffelsesregelverk for

Forsvaret (ARF) del 3 som beskriver kravene til kontraktstrategi. Det er en hovedregel for alle anskaffelser at de skal skje gjennom konkurranse.

De største og mest omfangsrike materiellprosjektene i forsvarssektoren – med en kostnadsramme på over 500 millioner kroner inkludert mva. – kalles kategori 1-prosjekter. Slike prosjekter krever Stortingets godkjenning både ved opprettelse eller ved endring av kostnadsrammen. Prosjekter med en kostnadsramme under 500 millioner kroner godkjennes av FD. For EBA er tilsvarende grense for stortingsbehandling satt til 200 millioner kroner, mens for digitaliseringsprosjekter er grensen satt til 300 millioner kroner.

4. Hovedsatsinger

4.1 Hovedsatsinger i perioden 2023–2030

Figur 1- Investeringer (%-andel) fordelt på domene og FD i perioden 2023–2030. Det som blir finansiert under FD, er blant annet strategiske satsinger innen etterretning, forskning og utvikling (FoU) samt aktiviteter for å støtte investeringsvirksomheten.

Fremskaffelsene i forsvarssektoren skal først sikre at pågående prosjekter ferdigstilles i den hensikt å sikre nødvendig tilgjengelighet og utholdenhet for allerede etablerte kapasiteter, som er en del av vedtatt struktur. Deretter skal det investeres i fremtidsrettede, strategiske kapasiteter, for blant annet å opprettholde situasjonsforståelse og kontroll.

Satsinger på ubåter, maritime overvåkingsfly, luftvern, luftovervåkningssensorer, Finnmark landforsvar (FLF), langtrekkende presisjonsild og F-35 kampfly har prioritet i perioden. Reduksjoner på noen utvalgte områder gir muligheten for å satse på nye,

moderne og slagkraftige systemer, samtidig som det bidrar til at viktige eksisterende kapasiteter styrkes og får økt tilgjengelighet og utholdenhet. Investeringsplanen i perioden skal bidra til Norges evne for å etablere nasjonal og alliert situasjonsforståelse i nord gjennom en styrking av flere kapasiteter.

LANDDOMENET

Kontaktperson:

Bjørn Ryen

Forsvarsdepartementet

Telefon 23 09 64 55

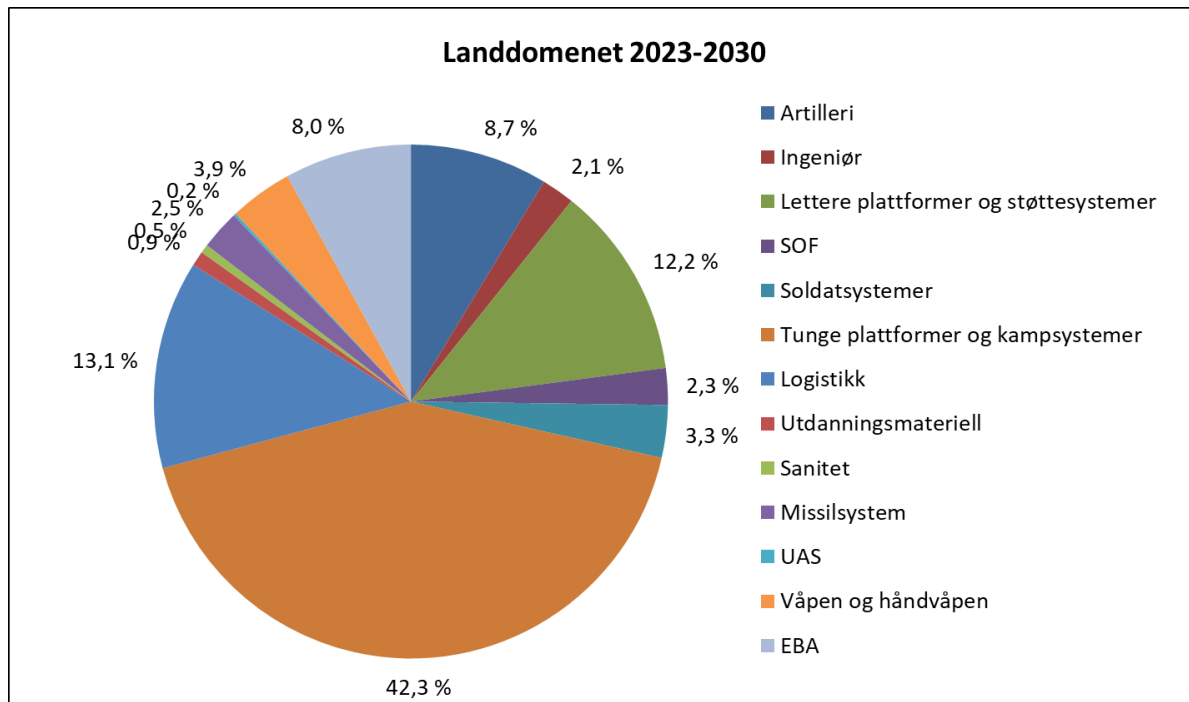
E-post: Bjorn.Ryen@fd.dep.no

Foto 1 / Forsvaret

4.2 Landdomenet

Figur 2- Hovedfordeling.

Moderniseringen av Hæren videreføres i perioden 2023–2030 gjennom en rekke investeringsprosjekter.

I tråd med langtidsplanen legges det opp til store investeringer i moderne materiell til landmakten. Det er vurdert ulike kapasiteter som skal bidra til at landmakten har den innretningen som er nødvendig og at midlene brukes slik at de gir best mulig operativ evne. I likhet med andre anskaffelser av sentrale kapasiteter i Forsvaret vil også anskaffelse av hovedsystemer til Hæren være tidkrevende. De viktigste satsingene i Hæren er å etablere Finnmark landforsvar med egnede kapasiteter, styrke brigadesystemet med ytterligere mekanisering, samt etablere et tilfredsstillende kampluftvern.

Tidlig i perioden anskaffes 155 mm artillerisystem. Anskaffelse av en ny, moderne stridsvognkapasitet med tilhørende infrastruktur vil ha sin oppstart midt i perioden. For å opprettholde stridsvognkapasiteten frem til nye stridsvogner leveres fra 2025 gjennomføres det levetidsforlengelse av de eksisterende Leopard 2 A4. Videre er det planlagt å anskaffe langtrekkende presisjonsild for Hæren i slutten av perioden.

En rekke støttekjøretøyer basert på Leopard- eller M113-skrog skal fornyes for å understøtte den mekaniserte strukturen. Videre skal kommando- og kontrollsystemer i landmakten oppgraderes løpende gjennom hele perioden. Feltvogner og lastevogner skal erstattes etter hvert som dagens vogner når sin tekniske levetid og vil foregå i hele perioden. Samlet sett innebærer dette at hovedmateriellet i Hæren,

med unntak av ny stridsvognkapasitet, i vesentlig grad er modernisert eller i ferd med å moderniseres. Styrkingen av Hærens avdelinger i Finnmark støttes med anskaffelse av bærbart luftvern og ingeniørressurser.

Moderne materiell til den enkelte soldat, slik som personlig bekledning og utrustning, håndvåpen, personlig beskyttelse, optikk og nattpasitet øker evnen til overlevelse og effektiv innsats. Norske soldater fremstår i dag som moderne på dette feltet, og dette vil fortsette i perioden gjennom tilførsel av nytt materiell med tilhørende nødvendig infrastruktur som forlegninger, kontorer, sanitet, vakthold & sikring og garasjering.

Kapasiteter til spesialstyrkene oppdateres og oppgraderes løpende gjennom hele perioden. For ytterligere detaljer om disse prosjektene kontakt Øistein Edvardsen, Forsvarsstaben: oaedvardsen@mil.no, tlf: +47 2309 6340.

Oversikt planlagte prosjekter

Materiell

Investeringsfelt	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Materiell	Hæren	1095	Langtrekkende presisjonsild for Hæren	Anskaffe et system for å bekjempe mål på lange avstander, ut over det eksisterende plattformer kan klare	Oppgis ikke her	1,5-2,5 mrd. kroner								
Materiell	Hæren	1113	Områdekontroll - styrking	Prosjektet er Fase 2 for anskaffelse av et system for områdekontroll. Fase 1 gjennomføres i prosjekt 5065. I fase 1 bygges et initielt system fasert på eksisterende materiell og hylleware. Dette videreutvikles i Fase 2 gjennom utvikling og nyanskaffelser av materiell.	Anskaffelsen er høyt gradert og omfang angis ikke her.	250-500 mill. kroner								
Materiell	Hæren	1116	Stormpanser-, oppklaringspanser- og stridsledelsespanservogner til Hæren	Prosjekt skal anskaffe stormpanser-, oppklaringspanser- og stridsledelsespanservogner, jf. opprettelse av 4. mek. bn. og etablering av Finnmark landforsvar	Omfang ikke fastsatt	2,0-3,5 mrd. kroner								
Materiell	Hæren	2593	Utøket kapabilitet på LPE (Light Portable Excon)	Oppgradere Kamptreningscenterets Light Portable Excon (LPE) for å muliggjøre en større tosidige instrumenterte øvelser også utenfor Rena/ Rødsmoen	Fem autonome antenner for Data Aquisition Network (DAN), fasiliteter for LPE med nødvendig infrastruktur og egen strømforsyning, mobilt radionettverk etc.	50-100 mill. kroner								
Materiell	Hæren	4046	Bekledning og beskyttelse 3	Anskaffelse av personlig bekledning og beskyttelse.	Ikke fastsatt.	250-500 mill. kroner								
Materiell	Hæren	4048	Nye ammunisjonstyper 2	Anskaffe ammunisjon til nye våpentyper	Omfang ikke fastsatt	150-250 mill. kroner								
Materiell	Hæren	5027	Erstatning/Oppgradering M-113	Prosjektet skal dels oppgradere M113, dels anskaffe nye kjøretøy	Omfang ikke fastsatt	3,0-4,5 mrd. kroner								

Investeringsfelt	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Materiell	Hæren	5066	Skole- og simulatormateriell	Hensikten med prosjektet er å dekke utdanningsbehovet for grunnleggende og videregående kjøretrening i simulator for dagens stridskjøretøy og taktiske kjøretøy, og være skalerbar, slik at andre og nye kjøretøy kan implementeres.	Prosjektet skal bl.a. erstatte dagens kjøresimulator. Videre skal dagens stabs- og ledertrener erstattes.	400-600 mill. kroner								
Materiell	Hæren	5067	FAC materiell	Anskaffe av observasjonsmateriell til bruk for Forward Air Controller.	Ikke fastsatt.	400-600 mill. kroner								
Materiell	Hæren	5090	Panserbekjempelse	Anskaffe system for bekjempelse av pansrede mål.	Ikke fastsatt.	650-850 mill. kroner								
Materiell	Hæren	5092	Erstatning MB 240GD Feltvogn	Erstatning av eksisterende feltvogn Mercedes-Benz anskaffet på 1980-tallet. Det planlegges også anskaffet tilhengere.	Upansrede og pansrede feltvogner m/tilhengere til hele Forsvaret. Antallet under vurdering.	1,5-2,5 mrd. kroner								
Materiell	Hæren	5096	Overvåknings-/ og etterretningssystemer på dypet	Prosjektet skal fremskaffe ulike sensorsystemer for bruk på dypet til støtte for Hærens operasjoner og JISR-operasjoner.	Under vurdering.	500-700 mill. kroner								
Materiell	Hæren	5097	Erstatning Leguan	Erstatte eksisterende Leguan broer på Leopard støttevogn.	Under vurdering.	250-400 mill. kroner								
Materiell	Hæren	5098	Erstatning Minerydder Mekanisk og MICLIC	Prosjektet skal modernisere mekaniserte mineryddere slik at levetiden på denne forlenges. Videre skal prosjektet tilføre Hæren eksplosivt gjennombrytningskapasitet, gjennom anskaffelse av multihenger med eksplosivt ryddesystem.	Under vurdering.	75-150 mill. kroner								
Materiell	Hæren	5230	Artilleriammunisjon (40/60/90 km)	Anskaffe ammunisjon som i varetar behovet for effekt i mål, presisjon og rekkevidde i den hensikt å utnytte kapasiteten i nytt artilleriskyts anskaffet i P5447.	Ammunisjonsanskaffelsen må være balansert, ift. økonomi, type granater, brannrør og drivladninger.	2-3,5 mrd. kroner								
Materiell	Hæren	5456	Kampstøttekjøretøy M-113	Prosjekt skal anskaffe pansrede støttevogner for å dekke et økt behov, basert på M113-plattformen.	Det skal anskaffes vogner for funksjonene kommando-/ledelse, samband, logistikk mv. Antall besluttes senere.	3,5-5 mrd. kroner								

Framtidige anskaffelser til forsvarssektoren 2023-2030

Investeringsfelt	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Materiell	Hæren	7639	Kampluftvern styrking	Styrke Hærens kampluftvern	Integrasjon mellom MRAD og SHORAD, samt utøke omfanget	750-1500 mill. kroner								
Materiell	Hæren	LMU05	Kommandoplassmateriell	Anskaffe kommandoplassmateriell for alle forsvarsgrener til ledelse og gjennomføring av operasjoner	Ikke fastsatt.	250-400 mill. kroner								
Materiell	Hæren	MP100	Erstatning BV-206	Erstatte eksisterende beltevogner	Under vurdering.	400-750 mill. kroner								
Materiell	Hæren	MP103	Mekanisert infanterisystem (Oppgrad/Mod delsys CV90 plattformen)	Oppgradere eksisterende CV90-plattformer	Under vurdering.	1,5-3,0 mrd. kroner								
Materiell	Hæren	MP105	Stridsoppklaring	Anskaffe materiell for stridsoppklaringsavdelinger	Type materiell, omfang og antall ikke fastsatt ennå	400-600 mill. kroner								
Materiell	Hæren	MP106	Taktisk støttesystem (Erst BK - JAVLIN)	Erstatte eksisterende panservernssystem JAVELIN	Omfang ikke fastsatt	1,5-2,5 mrd. kroner								
Materiell	Hæren	MP107	Våpensystem (Lag-Avd)	Anskaffe div. materiell til den nye 4. mek. bn. som settes opp fra 2026	Ikke fastsatt.	0,8-1,2 mrd. kroner								
Materiell	Hæren	MP109	Erstatning SISU	Erstatning for eksisterende SISU ambulanser	Under vurdering.	1,5-3,0 mrd. kroner								
Materiell	Hæren	MP113	Lette terrengkjøretøy sommer/vinter del III	Anskaffe letter terrengkjøretøy sommer ("ATV") og vinter (snøscooter)	Omfang ikke fastsatt	150-250 mill. kroner								
Materiell	Hæren	MP116	Panserforsterkede, kommersielle kjøretøy del II	Anskaffe lett pansrede kommersielle kjøretøy	Ikke fastsatt.	350-550 mill. kroner								
Materiell	Hæren	MP117	Fjernstyrte våpenstasjoner	Anskaffe fjernstyrte våpenstasjoner.	Omfang ikke fastsatt	250-400 mill. kroner								
Materiell	Hæren	MP402	Mineryddersystem	Anskaffe mineryddersystemer	Omfang ikke fastsatt	150-250 mill. kroner								
Materiell	Hæren	MP405	ARBC Søke og påvisningsvogn MLU/ny	Levetidsforlenging eksisterende søke- og påvisningsvogner	Under vurdering.	400-750 mill. kroner								
Materiell	Hæren	MP500	Håndvåpen (AG3 MP 5 MP 7 HK 416 P80 MLU og erstatning)	Anskaffelser av håndvåpen til styrkestrukturen	Ikke fastsatt.	1,5-2,5 mrd. kroner								
Materiell	Hæren	MP502	Observasjonsutstyr	Materiell for fjernoppklaring	Under vurdering.	2,0-3,5 mrd. kroner								

Investeringsfelt	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Materiell	Hæren	SUP LTP M-03-E	Forsyningsberedskap - Ammunisjon for bedret utholdenhet på landsystemer	Anskaffelse av div ammunisjonstyper	Under vurdering.	400-600 mill. kroner								
Materiell	Hæren	SUP LTP M-18	M113F3 ildleder	Anskaffe M113 ildlederpansevogn	Antall ikke fastsatt	50-100 mill. kroner								
Materiell	Hæren	SUP-LTP M-21-D	Spesialversjoner, feltvogn	Tilleggsanskaffelser av feltvogn	Under vurdering.	350-500 mill. kroner								
Materiell	Hæren	SUP-LTP M-21-E	Lastevogner med krokloft	Logistikkjøretøy	Under vurdering.	400-600 mill. kroner								
Materiell	Hæren	SUP-LTP M-21-F	40 mm automatisk granatkaster til fjernstyrte våpenstasjoner	Anskaffelse av 40 mm granatkaster med ammunisjon	Under vurdering.	75-150 mill. kroner								
Materiell	Hæren	SUP-LTP M-21-G	84 mm. rekylfri kanon	Erstatning av eksisterende RFK	Under vurdering.	175-300 mill. kroner								
Materiell	Hæren	SUP-LTP M-21-I	Drivstoffdistribusjon (tankflak 10'/20')	Tilleggsanskaffelser av drivstoffmateriell	Under vurdering.	50-100 mill. kroner								
Materiell	Hæren	SUP-LTP M-21-J	Fergemateriell	Tilleggsanskaffelse av fergemateriell	Under vurdering.	75-150 mill. kroner								
Materiell	Hæren	SUP-LTP M-21-K	Ildlederpansevogn (ILPV)	Ildlederpansevogn på M113-lignende chassis	Under vurdering.	250-450 mill. kroner								
Materiell	Hæren	SUP-LTP M-21-P	Spesialflak og containere	Tilleggsanskaffelse av flak og containere til lastevogner	Under vurdering.	40-80 mill. kroner								
Materiell	Hæren	SUP-LTP M-21-Q	Materiell til feltvedlikehold	Materiell for feltvedlikehold	Under vurdering.	50-100 mill. kroner								

EBA

(Skraverte områder indikerer kun forprosjekteringsmidler)

Investeringsfelt	Region	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
EBA	Troms	Hæren	2LV10526	Lagring og vedlikehold av materiell	Fremskaffe EBA for å understøtte materiellanskaffelse.	Etablering og tilpasning av EBA-fasiliteter for understøttelse av personell og materiell tilknyttet Brigade Nord's fjerde mekaniserte manøverbataljon.	400-500 mill. kroner								

Investeringsfelt	Region	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
EBA	Troms	Hæren	2LV10501	EBA til kampluftvern og langtrekkende presisjonsild	Fremskaffe EBA for å understøtte materiellanskaffelse.	Etablering av lager- og vedlikeholdsfasiliteter.	300-375 mill. kroner								
EBA	Hele landet	Hæren	2LV10564	EBA for nye stridsvogner	Fremskaffe EBA for å understøtte materiellanskaffelse.	Fornyelse og etablering av lager- og vedlikeholdsfasiliteter.	260-340 mill. kroner								
EBA	Troms	Hæren	2FM10569	Kvarter Bn2	Fremskaffe EBA for å understøtte materiellanskaffelse.	Etablering av forlegningskapasitet for tjenestegjørende befal.	100-165 mill. kroner								
EBA	Innlandet	Hæren	2FM10558	Kvarter	Erstatte kvarter i bygg som har midlertidig brukstillatelse i leiren.	Etablering av forlegningskapasitet for tjenestegjørende befal.	150-210 mill. kroner								
EBA	Innlandet	Hæren	2AS10551	Erstatning for midlertidig kontorkapasitet	Erstatte en mengde kontorfasiliteter som har midlertidig brukstillatelse i leiren.	Fornyelse av kontorfasiliteter.	120-165 mill. kroner								

DET MARITIME DOMENET

Kontaktperson:

Jon Inge Stensrud

Forsvarsdepartementet

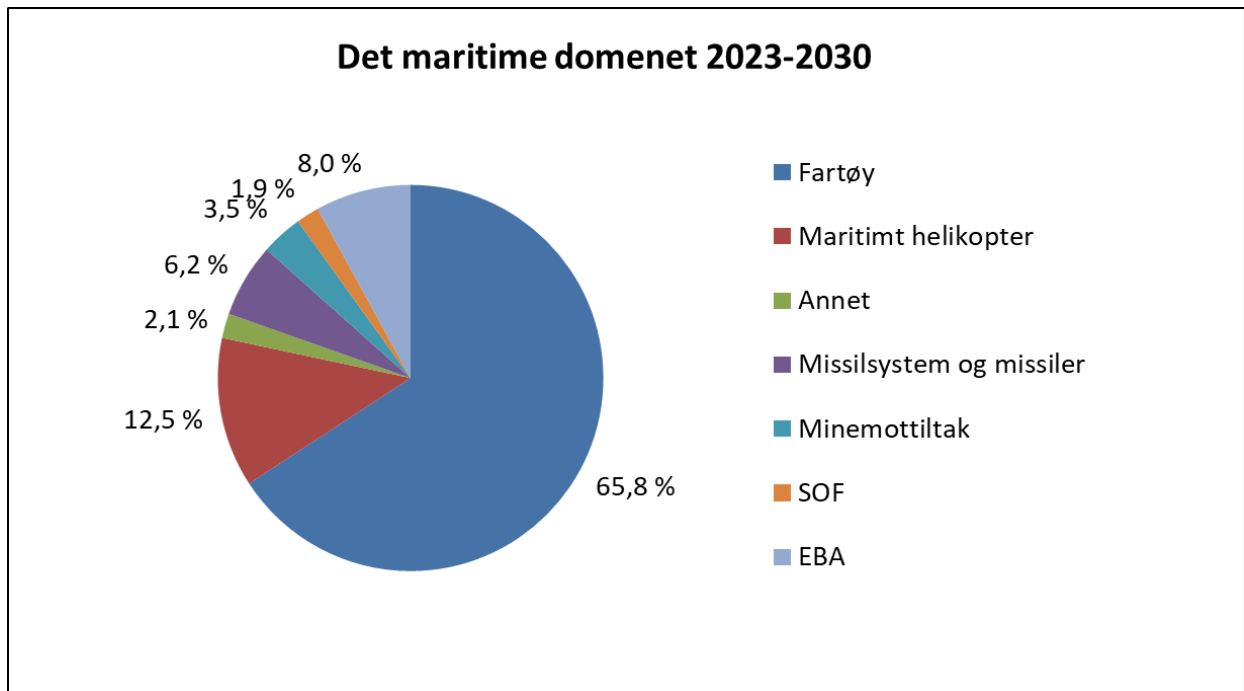
Telefon 23 09 64 31

E-post: Jon-Inge.Stensrud@fd.dep.no

Foto 2 Marius Vågenes Villanger / Sjøforsvaret

4.3 Det maritime domenet

Figur 3- Hovedfordeling.

Hovedinvesteringen til Sjøforsvaret i perioden vil være å fremskaffe nye ubåter med tilhørende kai- og vedlikeholdsfasiliteter. Den første nye ubåten planlegges levert i 2029. Ubåtleveransene ferdigstilles midt på 2030-tallet. For å opprettholde en ubåtkapasitet frem til da iverksettes det ytterligere levetidsforlengende tiltak på Ula-klassen.

Det anskaffes tre nye helikopterbærende fartøyer av Jan Mayen-klassen som erstatning for dagens Nordkapp-klassen. Fartøyene er planlagt overlevert tidlig i perioden. For øvrige kystvaktfartøyer gjennomføres oppdateringer midt i perioden.

For fregattene planlegges det med en levetidsforlengelse med oppstart midt i perioden. Maritimt helikopterkapasitet anskaffes i perioden.

Et tilstrekkelig antall Skjold-klasse korvetter skal videreføres frem mot 2030, og det gjennomføres oppgraderinger på et tilstrekkelig antall fartøyer i perioden fram til 2024.

Dagens minerydderfartøyer erstattes med ny minemottiltakskapasitet basert på modulære og autonome systemer midt i perioden.

NSM videreføres som hovedvåpen innenfor overflatekrigføring og i samarbeid med Tyskland, gjennom en videreutvikling av et nytt sjømålsmisil (Future NSM).

I perioden skal Kystjegerkommandoen videreutvikles.

Det planlegges for erstatning av kystvakt- og støttefartøy med en klasse standardiserte fartøy helt mot slutten av perioden.

Det investeres videre i forlegninger og kaserner, som bidrar til både økt kapasitet og nødvendig fornyelse. Det investeres også i havaritrenere som understøtter maritime helikoptre.

Kapasiteter til spesialstyrkene oppdateres og oppgraderes løpende gjennom hele perioden. For ytterligere detaljer om disse prosjektene kontakt Øistein Edvardsen, Forsvarsstaben: oaedvardsen@mil.no, tlf: +47 2309 6340.

Oversikt planlagte prosjekter

Materiell

Investeringsfelt	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Materiell	Sjøforsvaret	1081	Future NSM	Prosjektet skal, i samarbeid med Tyskland, utvikle et nytt sjømålsmissil for levering fra 2035.	Gjennom felles utvikling, med norsk industri i "lead" skal Tyskland og Norge utvikle et nytt sjømålsmissil, med planlagt kontraktinngåelse for utviklingen i 2023 og klar til levering fra 2035	3,5-6 mrd.. kroner								
Materiell	Heimevernet	1109	Småbåter og sperremateriell til HV	Prosjektet skal tilføre Heimevernet kommersielle småbåter for overvåkning, samt markeringsmaterieill for å markere militære sperring på sjøen.	Kommersielle småbåter og markeringsmaterieill som kan flyttes innad i heimevernsdistriktet.	20-40 mill. kroner								
Materiell	Sjøforsvaret	6096	Levetidsforlengelse Fregatt	Prosjektet skal oppdatere Sjøforsvarets fregatter i Fritsjo Nansen-klassen slik at fartøyene opprettholder tilstrekkelig ytelse gjennom den resterende delen av levetiden.	Prosjektet vil inkludere erstatning som nødvendig av delsystemer grunnet bl.a. ukurans samt nødvendige oppgraderinger for å opprettholde fregattstrukturens operative evne ut levetiden.	8-12 mrd. kroner								
Materiell	Sjøforsvaret	6359	Fremtidig maritim minemottiltakskapabilitet	Prosjektet skal anskaffe en moderne og fremtidsrettet minemottiltakskapasitet med tilstrekkelig operativ kapasitet og ytelse med økt vekt på ubemannede og autonome systemer.	Prosjektet omfatter anskaffelse av komplette system som er nødvendig for å utgjøre en moderne minemottiltakskapasitet. Løsningen vil i økende grad inkludere ubemannede og autonome delelementer, samt moderfartøy.	1,5-3 mrd. kroner								
Materiell	Sjøforsvaret	6380	KJK Oppgradering	Prosjektet skal anskaffe nødvendig materiell til KJK slik at enhetens operative evne videreføres, samtidig som det legges til rette for vedtatt videreutvikling.	Prosjektet vil omfatte en større mengde artikler i et begrenset antall tilpasset KJKs behov og egenart. Herunder erstatning for dagens båtkapasiteter, UAV systemer i forskjellige størrelser, våpen, sensorer og KKIS utrustning. Tiltaket inkluderer noe EBA på Trondenes og i Ramsund.	1-1,5 mrd. kroner								

Investeringsfelt	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Materiell	Sjøforsvaret	6395	Evne til elektromagnetisk signaturmåling for UVB	Prosjektet skal sørge for en relevant målestasjon for å kunne opprettholde kapasitet for elektromagnetisk signaturmåling for Ula-klassen og de nye undervannsbåter.	Prosjektet omfatter anskaffelse av nye materiellsystemer og henger tett sammen med tilhørende EBA prosjekt.	20-40 mill. kroner								
Materiell	Sjøforsvaret	6624	Videreføring av indre kystvakt	Prosjektet skal oppdatere og oppgradere kystvaktfartøyene i Nornen-klassen slik at de opprettholder tilstrekkelig operativ ytelse gjennom den resterende delen av levetiden.	Prosjektet vil inkludere erstatning som nødvendig av delsystemer grunnet bl.a. ukurans samt nødvendige oppgraderinger for å opprettholde fartøyenes operative evne ut levetiden. Prosjektet inkluderer også erstatning av fartøyenes hurtiggående patruljebåter (HPB)	450-600 mill. kroner								
Materiell	Sjøforsvaret	6692	Kran og Daviter til Fridtjof Nansen klassen	Prosjektet skal sikre fregattene sikker og hensiktsmessig krankapasitet til blant annet å medbringe og operere hensiktsmessige mindre, hurtiggående båter	Prosjektet omfatter alle Sjøforsvarets fregatter og innebærer anskaffelse og installasjon av nye davitt og kransystemer - inkludert skrogtilpasninger som nødvendig - tilpasset oppdatert behov.	100-200 mill. kroner								
Materiell	Sjøforsvaret	SUP LTP M-29	Ny materiellmengde MDK Nivå A	Prosjektet skal videreføre MDK sine kapasiteter gjennom reanskaffelse av materiell.	Prosjektet skal dekke behovet for erstatning, oppdatering og oppgradering av dagens materiellpark for MDK.	150-300 mill. kroner								
Materiell	Sjøforsvaret	SUP LTP M-35	Ny fartøystruktur Sjøforsvaret	Prosjektet skal anskaffe erstatning for de behov som i dag dekkes av fregatter og korvetter.	Konsept for prosjektet er ikke valgt og omfang er således ikke beskrevet.	35-50 mrd. kroner								
Materiell	Sjøforsvaret	P1118	Standardiserte fartøy til Sjøforsvaret	Prosjektet skal tilføre nye fartøy som erstatning for dagens kystvakt og støttfartøy.	En klasse med standardiserte fartøy. Prosjektet er i tidlig utredningsfase og konsept er ikke bestemt.	5-7 mrd. Kroner								

EBA

(Skraverte områder indikerer kun forprosjekteringsmidler)

Investeringsfelt	Region	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
EBA	Rogaland	Felles-institusjon	2UØ20339	Styrke rekruttutdanning	Sikre Forsvarets utdanningskapasitet for å opprettholde tilstrekkelig stabil og operativ evne.	Etablering og fornyelse av EBA.	300-450 mill. kroner								
EBA	Rogaland	Sjøforsvaret	2FM20317	Mannskapsforlegninger	Videreføre tilstrekkelig forlegningskapasitet.	Fornyelse og etablering av forlegningskapasitet.	40-80 mill. kroner								
EBA	Nordland	Sjøforsvaret	2BS20336	Betongrehabilitering av kystvaktkai	Sikre tilfredsstillende tilgjengelig kaikapasitet.	Rehabilitering av kaianlegg.	35-55 mill. kroner								
EBA	Nordland	Sjøforsvaret	2NM20341	Miljøtiltak kaianlegg	Opprettholde muligheten for at fartøy som ligger til kai på Sortland kan tilkobles landstrøm.	Rehabilitering og fornyelse av kaianlegg og tilhørende infrastruktur.	200-300 mill. kroner								
EBA	Troms	Sjøforsvaret	2BS20335	Videreutvikling	Etablere og videreutvikle EBA for å understøtte økt aktivitet tilknyttet sjøforsvarets og alliertes behov.	Fornyelse og etablering av infrastruktur og fasiliteter.	770-920 mill. kroner								
EBA	Vestland	Sjøforsvaret	2FM20325	Fornyelse mannskapskaserner	Videreføre tilstrekkelig forlegningskapasitet.	Fornyelse av eksisterende forlegningskapasitet.	120-165 mill. kroner								

LUFTDOMENET

Kontaktperson:

Jan Ronny Fagereng

Forsvarsdepartementet

Telefon 23 09 64 32

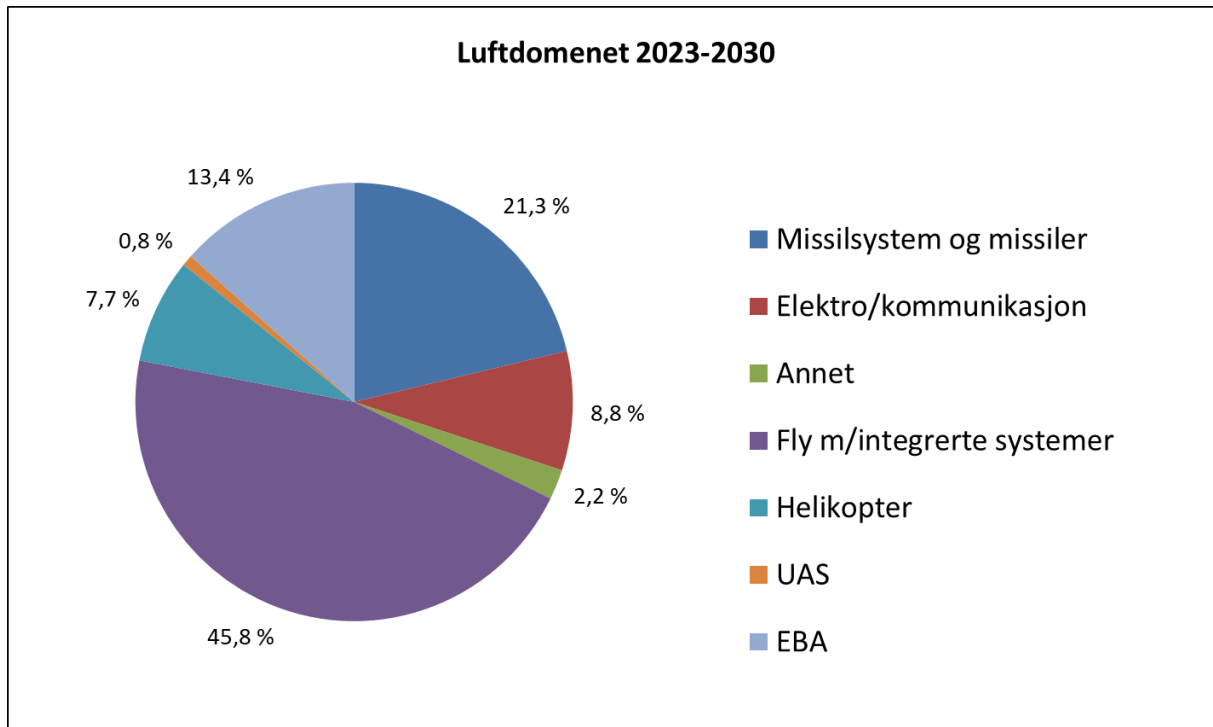
E-post: Jan-Ronny.Fagereng@fd.dep.no

Foto 3 / Forsvaret

4.4 Luftdomenet

Figur 4- Hovedfordeling.

Anskaffelse av nye kampfly med nødvendig tilleggsutstyr og våpen vil ferdigstilles i slutten av perioden. Omfattende infrastruktur er under etablering på Ørland og Evenes. Dette inkluderer blant annet forsyningsbygg, oppgradering av operative flater, hangarer og fasiliteter for baseforsvar. Fremtidige oppgraderinger av F-35-systemet vil starte opp i midten av perioden og foregå ut over 2030.

Det planlegges anskaffelse av helikoptre til Hæren og spesialstyrkene fra 2024.

I perioden frem til 2030 vil middels rekkevidde luftvern oppgraderes og styrkes med erstatning av dagens AIM-120-missil, innføring av missiler med kort rekkevidde, og anskaffelse av nye sensorer. Oppgraderingene vil også gjøre luftvernet i stand til å utveksle data med kontroll- og varslingskjeden. Tilhørende infrastruktur oppgraderes og fornyes.

Det anskaffes nye MPA-fly med tilhørende logistikk- og vedlikeholdsfasiliteter tidlig i perioden. Fremtidige oppgraderinger av P-8 vil starte opp i midten av perioden og foregå ut over 2030. På hjemmebasen Evenes bygges det også nødvendig infrastruktur som skal understøtte de maritime patruljeflyene.

C-130J videreføres i perioden med nødvendige oppgraderinger.

Dagens struktur for militær luftromsovervåking skal moderniseres i hele perioden.

Det er planlagt større investeringer innenfor personellrelatert EBA og operativ infrastruktur på Ørland, Evenes og Rygge.

Kapasiteter for spesialstyrkene oppdateres og oppgraderes løpende gjennom hele perioden. For ytterligere detaljer om disse prosjektene kontakt Øistein Edvardsen, Forsvarsstaben: oaedvardsen@mil.no, tlf: +47 2309 6340.

Oversikt planlagte prosjekter

Materiell

Investeringsfelt	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Materiell	Luftforsvaret	1107	Ny helikopterkapasitet	Hensikten med prosjektet er å anskaffe ny helikopterkapasitet bedre egnet for spesialstyrkene, og for å øke kapasiteten på helikoptertransport for hæren.	Anskaffe et antall helikoptrer tilpasset hhv. spesialoperasjoner og transportoppdrag.	4,5-7,0 mrd. kroner								
Materiell	Luftforsvaret	1108	Logbase luft	Hensikten med prosjektet er å styrke kapasiteten for Logbase luft som skal understøtte deployerte avdelinger utenfor hjemmebaser, gjennom anskaffelse av understøttelses- og ledelsesmateriell.	Kunne understøtte bl.a. Luftforsvarets deployerte styrkebidrag med medium eller små bidrag.	100-200 mill. kroner								
Materiell	Luftforsvaret	1114	Passive luftvarslingsensorer	Hensikten med prosjektet er å anskaffe en kapasitet for bakkebasert, passive sensorer for luftromsovervåking til støtte for operasjoner i luftdomenet og elektronisk krigføring i Forsvaret.	Utvikling og innfasing av landsdekkende bakkebasert ESM-nettverk.	175-300 mill. kroner								
Materiell	Luftforsvaret	1117	Baseforsvar Ørland, Evenes, Rygge, Bfoss	Hensikten med prosjektet er å anskaffe baseforsvarsmateriell til flystasjonene som bidrar til utvikling av baseforsvar i en strukturutvikling gjennom enhetlige løsninger	Anskaffe baseforsvarsmateriell til flystasjonene Ørland, Evenes, Rygge og Bardufoss.	450-700 mill. kroner								
Materiell	Luftforsvaret	2048	P8 Oppgradering	Hensikt med prosjektet er å opprettholde og videreutvikle P-8 for å videreføre operativ evne og møte den gjeldende sikkerhetspolitiske trusselen.	Anskaffelse av nødvendige og tilgjengelige oppgraderingspakker, samt deltakelse i relevante samarbeidsforum.	2,0-3,5 mrd. kroner								

Investeringsfelt	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Materiell	Luftforsvaret	7571	Overvåkningssystem for Baseforsvar	Hensikten er at baseforsvarskapasiteten utvides og moderniseres med moderne overvåkingsutstyr og annen relevant utrustning. Forsvarets prioriterte baser beskyttes ytterligere gjennom et sterkt baseforsvar, relevante operasjonsplaner og et nødvendig fokus på passive beskyttelsestiltak. Ørland, Evenes (Luft), Haakonsværn og Ramsund (Sjø) skal beskyttes av et robust baseforsvar i tillegg til luftvern og andre sikringstiltak. Baseforsvar er et viktig element i daglig vakthold og sikring, og for beskyttelse av baser i krise eller væpnet konflikt.	Formålet med prosjektet er å anskaffe moderne overvåkingsutstyr	15-30 mill. kroner								
Materiell	Luftforsvaret	7621	Bakkebasert luftvern	Hensikt med prosjektet er å styrke bakkebasert luftvern i Forsvaret.	Oppgraderer eksisterende NASAMS-system, sensorer og effektorer, samt integrasjon med nasjonal og NATO C2.	6-8 mrd. kroner								
Materiell	Luftforsvaret	7627	Langtrekkende Luftvern/Områdeluftvern	Hensikt med prosjektet er å øke Forsvarets evne til luftvernbeskyttelse av viktig infrastruktur mot moderne luftbårne våpenplattformer og langtrekkende presisjonsvåpen.	Prosjektet skal anskaffe langtrekkende luftvern for integrasjon og samvirke med NASAMS.	19-23 mrd. kroner								
Materiell	Luftforsvaret	7630	Kampluftvern oppgradering	Hensikten med prosjektet er å forbedre Forsvarets evne til beskyttelse mot moderne våpentrusler fremført gjennom luften.	Oppgradering av kampluftvern både med tanke på mobilitet, sensor og -skytterkapasitet.	100-200 mill. kroner								
Materiell	Hæren	7637	Taktisk UAV	Hensikten med prosjektet er å fremskaffe en UAV-kapasitet med et luftbårent sensorsystem med allværskapasitet for bruk på taktisk nivå.	Anskaffe et antall taktiske UAVer	275-450 mill. kroner								
Materiell	Hæren	7639	Kampluftvern styrking	Styrke Hærens kampluftvern	Integrasjon mellom MRAD og SHORAD, samt utøke omfanget	0,8-1,4 mrd. kroner								

Framtidige anskaffelser til forsvarssektoren 2023-2030

Investeringsfelt	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Materiell	Hæren	7642	Counter UAS-kapasitet til Forsvaret	Prosjektets hensikt er å anskaffe en initiell kapasitet som kan møte de trusler som mindre ubemannede luftfarkoster (UAS klasse 1) utgjør i fred, krise og krig.	Formålet er å anskaffe et CUAS-systemet bestående av sensor, kontrollstasjon og effektor	100-175 mill. kroner								
Materiell	Luftforsvaret	7820	MLU C-130J	Hensikten er å oppdatere og oppgradere C-130 J slik at de viderefører sin operative relevans i takt med den operative og teknologiske utviklingen.	Oppgradere plattformens operative kapasitet i takt med den teknologiske utviklingen.	1,5-2,5 mrd. kroner								
Materiell	Luftforsvaret	7821	Erstatning MSAM til NASAMS	Hensikten med prosjektet er å forbedre Forsvarets evne til beskyttelse mot moderne våpentrusler fremført gjennom luften.	Anskaffe nye luftvernmisseriler relevant for dagens teknologi- og trusselutvikling.	2,0-4,00 mrd. kroner								

EBA

(Skraverte områder indikerer kun forprosjekteringsmidler)

Investeringsfelt	Region	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
EBA	Hele landet	Luftforsvaret	2BS30468	Baseforsvar	Fremskaffe EBA for å understøtte materiellanskaffelse.	Etablering av lager- og vedlikeholdsfasiliteter.	160-240 mill. kroner								
EBA	Trøndelag	Luftforsvaret	2BS31070	Luftvern	Styrke evnen til å beskytte nasjonal infrastruktur og militære objekter i en fremtidig lutvernstruktur.	Fornyelse og etablering av fasiliteter.	290-420 mill. kroner								
EBA	Trøndelag	Luftforsvaret	2BS31078	Reanskaffelse og samlokalisering av vedlikeholdgruppebygget, våpen-/kjøretøyverksted og vaske-/smørehall	Understøtte nasjonal evne til styrkeproduksjon og sikre tilstrekkelig evne til vedlikehold.	Fornyelse og reanskaffelse av eksisterende lager- og vedlikeholdsfasiliteter.	90-220 mill. kroner								

CYBERDOMENET

Kontaktperson:

Ole Øyvind Stensli

Forsvarsdepartementet

Telefon 23 09 65 13

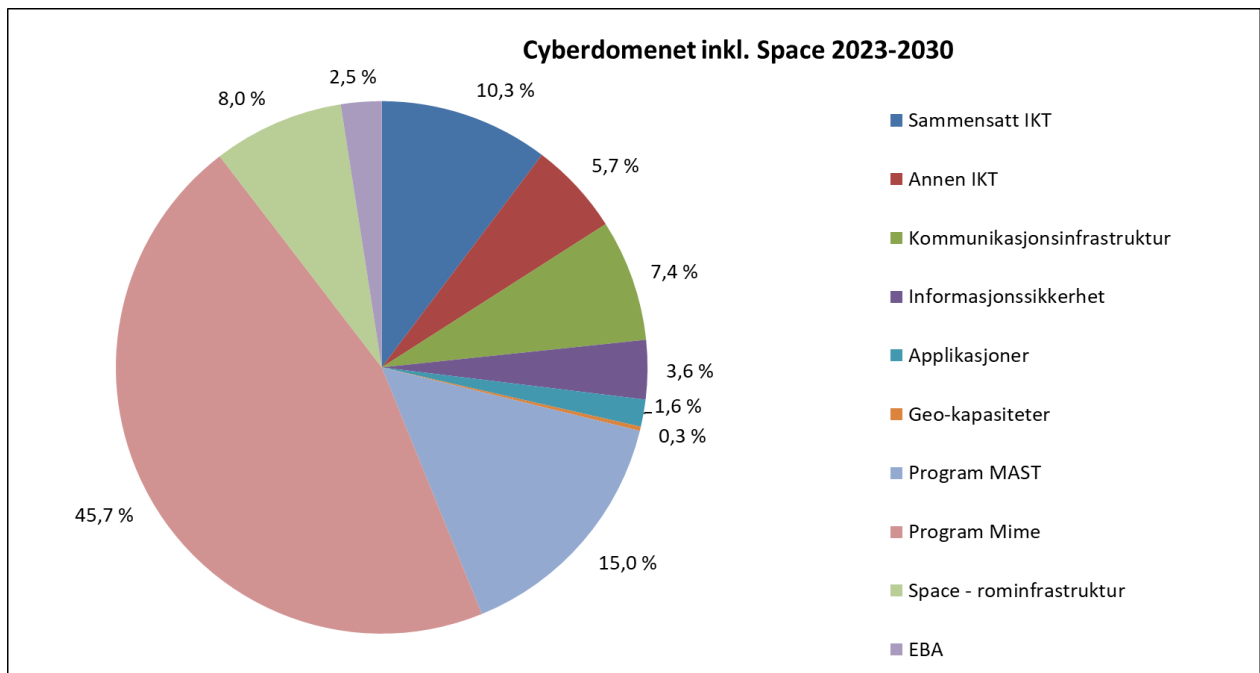
E-post: Ole-Oyvind.Stensli@fd.dep.no

Foto 4 Cyberforsvaret

4.5 Cyberdomenet

Figur 5- Hovedfordeling.

Investeringene innenfor cyberdomenet vil primært rettes mot tiltak som bidrar til å styrke Forsvarets IKT. Det planlegges en betydelig satsning i perioden. Investeringene vil modernisere og ta frem nye IKT-løsninger innenfor områdene kampnær IKT, militær anvendelse av skytjenester, sammensatt IKT, applikasjoner, kommunikasjonsinfrastruktur, geografiske tjenester, informasjonssikkerhet og annen IKT.

Hovedsatsingen innenfor investeringer i cyberdomenet i perioden skjer i de to programmene Mime (kampnær IKT) og MAST (militær anvendelse av skytjenester). Programmene skal realisere operativ effekt gjennom investerings-, virksomhets- og innovasjonstiltak som koordineres og styres helhetlig. Program Mime skal realisere løsninger for kampnær IKT i perioden 2020– 2030, mens program MAST skal modernisere Forsvarets sikre plattformer med tilhørende tjenester i hele perioden.

Innenfor området sammensatt IKT blir det en betydelig satsning på IKT til spesialstyrkene. Det skal også brukes betydelige midler på å videreføre satsingen på JISR-kapabiliteter og løsninger for sikker informasjonsutveksling. IKT-infrastrukturen på flere baser skal videreutvikles.

På området kommunikasjonsinfrastruktur er det planlagt store investeringer i perioden, både i tilknytning til det stasjonære nettet, bruk av satellitt og ulike radiosendere. En robust kommunikasjonsinfrastruktur med høy kapasitet og evne til

å stå imot relevante trusler, utgjør en forutsetning for øvrige IKT-systemer, og er derfor høyt prioritert.

Det skal videre investeres betydelig i de øvrige områdene innenfor cyberdomenet; applikasjoner, geografiske tjenester, informasjonssikkerhet og annen IKT.

Forsvarssektorens satsing på romvirksomhet videreføres og styrkes i perioden 2023–2030. Prosjekter som bidrar til å styrke Norges evne til å etablere situasjonsforståelse og utøve kommando og kontroll i nordområdene prioriteres.

Etablering av rombaserte kapasiteter er i stor grad basert på sivil-militært samarbeid, hvor både nasjonale, internasjonale, statlige og kommersielle aktører er involvert. Dette er en viktig forutsetning for finansiering og drift av rombaserte kapasiteter. De fleste rombaserte kapasitetene har både sivil og militær nytte.

Oversikt planlagte prosjekter

Materiell

Investeringsfelt	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Prosjekter som inngår i program Mime														
Materiell	IKT	1133	Mime - LB3	Program Mime - leveransebølge 3	Øke Forsvarets operative evne og skape effekter gjennom en helhetlig tilnærming (DOTMLPFI) og gjennomføring av tiltak hos brukeren, materielltiltak og tilretteleggingstiltak herunder innovasjon.	1,7-3,0 mrd. kroner								
Materiell	IKT	1134	Mime - LB4	Program Mime - leveransebølge 4	Øke Forsvarets operative evne og skape effekter gjennom en helhetlig tilnærming (DOTMLPFI) og gjennomføring av tiltak hos brukeren, materielltiltak og tilretteleggingstiltak herunder innovasjon.	1,5-2,5 mrd. kroner								
Materiell	IKT	1135	Mime - LB5	Program Mime - leveransebølge 5	Øke Forsvarets operative evne og skape effekter gjennom en helhetlig tilnærming (DOTMLPFI) og gjennomføring av tiltak hos brukeren, materielltiltak og tilretteleggingstiltak herunder innovasjon.	1,2-2 mrd. kroner								
Prosjekter som inngår i program MAST														

Investeringsfelt	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Materiell	IKT	1041	FSP neste generasjon - lavgradert og ugradert	Prosjektet skal etablere en ny lavgradert IKT-plattform, samt ferdigstille etableringen av en sikker ugradert IKT-hovedplattformer for Forsvaret.	Hele Forsvaret. Avklares nærmere i pågående KVU.	175-300 mill. kroner								
Materiell	IKT	1061	Modernisering av ERP-kjerne	Modernisering av ERP-kjernen for oppgradering med mer fleksibel arkitektur som gir bedre brukergrensesnitt, raskere prosessering av større mengder data, standardisering av tjenester, muligheter for bruk av skytjenester og ivaretar krav til sikkerhetsgodkjenning.	Hele Forsvaret. Avklares nærmere i pågående KVU.	350-500 mill. kroner								
Materiell	IKT	8171	FSP neste generasjon - høygradert	Prosjektet skal etablere en ny høygradert IKT-plattform for Forsvaret.	Hele Forsvaret. Avklares nærmere i pågående KVU.	250-400 mill. kroner								
Materiell	IKT	8179	Modernisering av INI drift og overvåking	Prosjektet skal effektivisere og samordne Forsvarets drifts- og overvåkingssentra innen IKT-området, og skal muliggjøre et felles situasjonsbilde for cyber- og IKT. For å forsterke forsvarer av cyberdomenet må informasjon fra CND-kapasiteter integreres med informasjon fra andre områder, herunder informasjonssikkerhet og IKT-drift.	Primært Cybeforsvaret	300-450 mill. kroner								
Materiell	IKT	MP35	INI datasenterløsninger	Sikre tilgjengelighet til nødvendig informasjon for Forsvaret.	Prosjektet er under vurdering. Avklares nærmere i pågående KVU.	450-700 mill. kroner								
Andre prosjekter														
Materiell	IKT	8178	Automatisert dataanalyse for operasjoner	Prosjektet skal anskaffe løsninger som understøtter automatisk analyse av store datamengder, og gi operatører på alle nivå kontekstbasert informasjon for å støtte oppdrag.	Ikke avklart. Forsvarets behov.	125-175 mill. kroner								
Materiell	IKT	MP15	Avdelingsintern radiokommunikasjon	Støtte behov for kommunikasjon på avdelingsnivå.	Ikke avklart. Forsvarets behov.	450-650 mill. kroner								
Materiell	IKT	MP29	Infrastruktur for sikker informasjonsdeling steg 3	Videreutvikling av infrastruktur for sikker informasjonsdeling.	Ikke avklart. Forsvarets behov.	175-300 mill. kroner								
Materiell	IKT	MP34	Neste generasjon samhandlingstjenester	Videreutvikle tjenester for samhandling i Forsvaret.	Ikke avklart. Forsvarets behov.	75-150 mill. kroner								
Materiell	IKT	MP44	Videreutvikling beslutningsstøtte - forvaltning II	Videreutvikling av forvaltningssystemer i Forsvaret.	Ikke avklart. Forsvarets behov.	100-150 mill. kroner								

EBA - Hele landet

Investeringsfelt	Region	Virksomhetsområde	Pnr	Prosjektnavn	Bakgrunn og overordnet mål	Omfang	Kostnadsanslag	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
EBA	Hele landet	Annet	2NM60201	Tankanlegg - innfrielse av miljøkrav	Opprettholde kapasiteten for etterforsyning av driftstoff på ulike lokasjoner, med formål å ivareta beredskapsbehovet.	Ulike tiltak for ivaretagelse av forskriftskrav.	500-565 mill. kroner								

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep
0032 Oslo

Alle bilder © Forsvarets mediearkiv

POC: Oberstløytnant Ketil Skogheim (ketil.skogheim@fd.dep.no)

